

A3 SUBSTANTIIVIT MÄÄRÄINEN MUOTO

DETERMINED STATE OF NOUNS, STATUS DETERMINATUS

(päivitelty 17.11.2020)

A ARAMEA <https://gen.fi/a.html>

A3 NOMINIT JA PARTIKKELIT <https://gen.fi/a3.html>

A3 Substantiivit Määräinen muoto
<https://gen.fi/a3-s-maar.html>

SISÄLLYSLUETTELO

0. Dokumentit
  1. Substantiivien kolme muotoa
  2. Määrätyssä muodossa olevat sanat
  3. Artikkelit
    - 3.1 Yksikön maskuliini
    - 3.2 Monikon maskuliini
    - 3.3 Yksikön feminiini
    - 3.4 Monikon feminiini
    - 3.5 Määräisessä artikkelissa voi olla alefin sijasta he
    - 3.6 Määräistä muotoa voidaan käyttää vokatiivina eli puhuttelumuotona
  4. Epämääräisen muodon ilmoittaminen

0. DOKUMENTIT

Miles V. Van Pelt: Basics of Biblical Aramaic. Zondervan 2011 (s. 26–30)

Franz Rosenthal: A Grammar of Biblical Aramaic. Harrassowitz Verlag 2006 (s. 26–34)

Vance et al.: Biblical Aramaic. A Reader & Handbook. Hendrickson Publishers 2016

1. SUBSTANTIIVIEN KOLME MUOTOA

Aramean substantiiveilla on neljä muotoa:

1. Itsenäinen eli irrallinen muoto (**absolute state**, **status absolutus**, st. abs.).
Tämä on Raamatun arameassa samoin kuin hepreassa sanakirjojen perusmuoto.
2. Määräinen muoto (rinn. painollinen muoto), jossa on sanan lopussa suffiksina määräinen artikkeli kamats–alef (**determined state**, **status determinatus**, st. det. tai **emphatic state**, **status emphaticus**, st. emph.). Juutalaisarameassa ja syyrian kielessä tämä määräinen/painollinen muoto on sanakirjoissa käytettävä perusmuoto.
3. Omistettava eli rakennemuoto (**constructive state**, **status constructus**,

st. constr.)

- [4. Suffikoitava eli omistusliitemuoto (**status suffixus** (st. suff.)
– usein sama kuin st. constr.]

2. MÄÄRÄTYSSÄ MUODOSSA OLEVAT SANAT

Arameassa samoin kuin Raamatun hepreassakin on neljä eri tilannetta, jossa nomini on määrätty eli tietty (**definite**).

- 1. Se on määräisessä/painollisessa muodossa eli siinä on määräinen artikkeli (**definite article**).
- 2. Se on erisnimi (**proper name**).
- 3. Siinä on omistusliite eli suffiksi
- 4. Se on rakennemuodossa eli omistettavassa muodossa (st. constr.) ja sen omistaja on määrätty. Omistajan määräytyneisyys määrää myös omistettavan sanan määräytyneisyyden.

Jos näihin määrättyssä muodossa oleviin sanoihin liittyy esim.

adjektiiviattribuutti –

(se) **hyvä** kuningas

pyhä Jumala, **viisas** Daniel

minun **rakas** poikani

(sen) miehen **uusi** hevonen –

niin tuohon attribuuttina toimivaan adjektiiviin tulee artikkeli.

3. ARTIKKELI

Sen enempää hepreassa kuin arameassakaan ei ole epämääräistä artikkelia. Aramean määräinen artikkeli on sanan lopussa oleva suffiksi eli loppuliite

אֶ - kamats–alef

Raamatun arameassa esiintyy lähes 900 määrättyssä muodossa olevaa substantiivia eli noin joka viides kaikista Raamatun aramean sanoista.

Hepreassa artikkeli on sanan alussa oleva **הַ** he–patach (+ kahdennus).

aramea

מֶלֶךְ yks. mask. st. abs.

מֶלֶכָּא yks. mask. st. det.

heprea

מֶלֶךְ yks. mask. st. abs.

הַמֶּלֶךְ yks. mask. st. det.

Feminiinin ja monikon päätteet muuttuvat, kun niihin lisätään määräinen artikkeli.

	mask. st. det.	st. abs.	fem. st. det.	st. abs.
yks.	מֶלֶכָּא	מֶלֶךְ	חַיָּתָא	חַיָּה
mon.	מֶלְכֵיָא	מֶלְכִין	חַיָּתַיָּא	חַיִּין

A tähän 17.10.2020

3.1 YKSIKÖN MASKULIINI

Yksikön maskuliinin konsonantit säilyvät muuttumattomina, kun siihen lisätään määräävä artikkeli. Vartalon vokaalit saattavat kuitenkin muuttua, erityisesti näin tapahtuu segolaateilla. Segolaatti on sana, jolla on yksitavuinen taivutusvartalo.

אָ - kamats–alef -päätteen sijasta voi olla myös rinnakkainen

הָ - kamats–he -pääte (n. 60x)

yks. mask. st. abs.

מֶלֶךְ

אֵילָן

בֵּית

חֵמֶר

זְמַן

אֱלֹהֵא

yks. mask. st. det.

מֶלְכָּא kuningas

אֵילָנָא puu

בֵּיתָא / בֵּיתָהּ talo

חֵמְרָא viini

זְמַנָּא aika

אֱלֹהֵא Jumala, jumala

3.2 MONIKON MASKULIINI

Maskuliinin monikon päätteestä

יְ. - chirik–jod–nun

häviää loppu-nun, kun siihen lisätään artikkeli

Samalla chirik muuttuu patach-vokaaliksi sekä jod kahdentuu

יְאֵ -

Heprean maskuliinin monikolla tapahtuu samantyyppinen muutos, kun sanan loppuun lisätään suffiksi.

hepr. אֱלֹהִים, אֱלֹהֵיךְ

mon. mask. st. abs.

מְלָכִין

זְמַנִּין

אֱלֹהִין

mon. mask. st. det.

מְלָכֵיא kuninkaat

זְמַנֵּיא ajat

אֱלֹהֵיא jumalat

3.3 YKSIKÖN FEMINIINI

Yksikön feminiinin st. abs. päätte

הַ - kamats–he

muuttuu määrätysssä muodossa muotoon

תַּא - tav–kamats–alef

rinn. תַּא-

Sanan lopussa oleva he-kirjain on heikko: Kun he-päätteiseen sanaan lisätään suffiksi, niin he-kirjain joko katoaa tai vahvistuu tav-kirjaimeksi.

Hepreassa on vastaavan tyyppinen muutos, kun feminiinisanan loppuun lisätään suffiksi: he-kirjaimen tilalle tulee tav.

hepr. מְלִכָּה, מְלִכָּתִי kuningatar, kuningattareni

yks. fem. st. abs.

חַיָּה

מְלָה

מְדִינָה

yks. fem. st. det.

חַיָּתָא eläin

מְלָתָא / מְלִתָּה sana

מְדִינָתָא hallintoalue, maakunta, provinssi

3.4 MONIKON FEMINIINI

Monikon feminiinin st. abs.

ן - kamats–nun -päätte

muuttuu määrätyssä muodossa

תָּא - kamats–tav–kamats–alef -päätteeksi

Nun on sanan lopussa heikko kirjain, joka katoaa päätteen edellä.

Heprean feminiinin monikon päätte **ות** -ot muistuttaa aramean

artikkelia edeltävää feminiinin monikon **תָּ** -at-päätettä:

heprean o-vokaali on usein arameassa a-vokaali.

mon. fem. st. abs.

חַיָּו

מְדִינָו

קָרָו

mon. fem. st. det.

חַיָּוָא eläimet

מְדִינָוָא hallintoalueet

קָרָוָא kaupungit

3.5 MÄÄRÄISESSÄ ARTIKKELISSA VOI OLLA ALEFIN SIJASTA HE

Raamatun arameassa esiintyy yli 60 kertaa määräisessä artikkelissa

𐤀-kirjaimen sijasta 𐤁-kirjain.

Tämä sananloppuinen 𐤀-𐤁 vaihtelu on arameassa tyypillistä.

3.6 MÄÄRÄISTÄ MUOTOA VOIDAAN KÄYTTÄÄ VOKATIIVINA ELI PUHUTTELU MUOTONA

מְלִכָּא לְעֶלְמִין קְיִי

Oi kuningas, elä ikuisesti!

√𐤀𐤁 v. elää

4. EPÄMÄÄRÄISEN MUODON ILMOITTAMINEN

Sen enempää arameassa kuin hepreassakaan ei ole epämääräistä artikkelia. Sen sijaan voidaan käyttää sanaa "yksi", joka liittyy adjektiivin tavoin pääsanansa (eli pääsanansa jälkeen samassa luvussa, suvussa ja määräytyneisyysmuodossa kuin pääsanansa).

𐤀𐤁 num. mask. yksi BH 𐤀𐤁

𐤀𐤁 fem. BH 𐤀𐤁

(mask.) yksi (eräs) kuvapatsas (Dan. 2:31)

צֶלֶם 𐤀𐤁

(fem.) yksi (eräs) kivi (Dan. 6:18 [KR33 Dan. 6:16])

אֶבֶן 𐤀𐤁